

Notat

Bilag 3

Sagsnr./Dok.nr. 2018-062490 / 2018-062490-14

MP Grundvand

Miljø- og Energiforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby
www.aalborg.dk

Init.: BA

18-03-2019

Bemærkninger og indsigelser - Indsatsplan for OSD for OSD 1475, Hammer Bakker og Tylstrup

Nedenstående er en oversigt over bemærkninger og indsigelser, der er indkommet under den offentlige høring af indsatsplan for OSD 1475, Hammer Bakker og Tylstrup.

1. Poul Faurholt, Luneborgvej 134, 9392 Tylstrup (v/ LandboNord)
2. Miljøstyrelsen
3. Sulsted Stationsby Vandværk,
4. Agri Nord (Samlet høringssvar til indsatsplan for OSD 1475 og 1476)
5. LandboNord (Samlet høringssvar til indsatsplan for OSD 1475 og 1476)

Skematisk opsætning af høringspart, indhold i indsigelser/bemærkninger og Miljø- og Energiforvaltningens svar

I nedenstående skema er indsigelserne refereret, og samtidig fremgår Miljø- og Energiforvaltningens bemærkninger til samt svar på de enkelte indsigelser. Det fremgår ligeledes af Miljø- og Energiforvaltningens svar, om indsigelsen har givet anledning til ændringer i indsatsplanen. Indsigelserne i deres fulde længde fremgår af bilag 4.

Nr.	Høringspart	Indhold i indsigelser/bemærkninger	Miljø- og Energiforvaltningens svar
1.	Poul Faurholt		
1.1		<p>Mener ikke, at Aalborg Kommune i indsatsplanen tilstrækkeligt har dokumenteret et behov for nødvendigheden af at skulle implementere de foreslåede tiltag. At Aalborg Kommune vælger at udlægge en større beskyttelseszone end BNBO er kritisabelt. Aalborg Kommune har indtil videre ikke kunnet redegøre for behovet for at udvide den pesticidfrie zone til 5 års transporttid fremfor 1 års transporttid, som BNBO er beregnet efter.</p>	<p>Aalborg Kommune har ikke fastlagt en pesticidfri beskyttelseszone, der svarer til 5 års transporttid. For vandværkerne i indsatsplanen for Hammer Bakker og Tylstrup beskyttes der overfor miljøfremmede stoffer herunder pesticider i det grundvandsdannende opland inden for kildepladszonen.</p> <p>Det er ikke kun miljøfremmede stoffer i BNBO, der ender i vandværkernes indvindingsboringer, hvorfor Aalborg Kommune med baggrund i Statens "Vejledning om indsatsplaner, februar 2018" har gennemført en konkret vurdering af sårbarheden overfor pesticider i vandværkernes indvindingsoplande.</p> <p>Af vejledning om indsatsplaner fremgår det, at <i>"Statens udpegning af indsatsområder inden for sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder baserer sig ikke på oplysninger om grundvandsdannelsen. Risikoen for forurening af grundvandet er alt andet lige større jo større grundvandsdannelse er. Derfor bør kommunen i sin vurdering af forureningstruslen mod grundvandet inddrage viden om stor grundvandsdannelse inden for et indsatsområde.</i></p> <p>Af vejledning om indsatsplaner fremgår det, ligeledes, at <i>"For så vidt angår plantebeskyttelsesmidler er det ikke muligt, som for nitrat, at opgøre udvaskningen til grundvandet. Derfor forventes kravet for så vidt angår plantebeskyttelsesmidler opfyldt ved, at en kommune ved en konkret vurdering forholder sig til nuværende og mulig fremtidig arealanvendelse og anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler. Det er ved denne vurdering særlig relevant at inddrage flg. forhold:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> · Aktuelle anvendelser af plantebeskyttelsesmidler, f.eks. jordbrug, golfbaner og private områder. · Monitoringsresultater, herunder fund af godkendte plantebeskyttelsesmidler i grundvandet. · Lokal viden om jordbundsforhold." <p>I nitratfølsomme områder inden for indvindingsoplande, hvor der ikke vurderes</p>

			<p>at være risiko for, at nitratkoncentrationen i grundvandet overskrider grænseværdien på 50 mg/l, og hvor en konkret vurdering har vist, at området er sårbart overfor pesticider, har Aalborg Kommune fastsat en beskyttelseszone. For de fleste vandværker omfatter dette, det grundvandsdannende opland inden for kildepladszonen. Inden for denne zone beskyttes der mod miljøfremmede stoffer herunder pesticider.</p> <p>Det er dermed valgt, at gennemføre beskyttelse overfor miljøfremmede stoffer herunder pesticider i det grundvandsdannende opland inden for kildepladszonen, det vil sige på de arealer, der ligger tættest på vandværkernes borer, og hvor regnvandet fra overfladen strømmer til indvindingsboringerne.</p>
1.2		<p>Det synes ikke dokumenteret, at Aalborg Kommune i indsatsplanen har anvendt en passende balance ml. forsigtigheds- og proportionalitetsprincip i de foreslåede indsatser.</p>	<p>I forhold til proportionalitetsprincippet, så gælder det for alle kommunens afgørelser, at formålet med indsatsen ikke må være mere indgribende end formålet med indsatsen tilsiger.</p> <p>Formålet med indsatsplanen er at sikre nuværende og fremtidige drikkevandsinteresser. Samtidig skal den både afhjælpe og forebygge forurening af vandressourcen. Det vil sige, at drikkevandet skal overholde gældende grænseværdier både nu og på sigt.</p> <p>Da der er usikkerheder og ubekendte, og det eksakte resultat er mange år undervejs, må behovet for indsatser i indsatsplanen bestå af en vist grad af skøn. Det er Miljø- og Energiforvaltningens vurdering, at indsatserne er nødvendige for på sigt at kunne overholde grænseværdierne for nitrat og miljøfremmede stoffer.</p>
1.3		<p>Hvis der skal ske et indgreb, skal det være nødvendigt og ske mod fuld erstatning. I indsatsplanen er der tale om at man vil forbyde brugen af lovligt godkendte pesticider. Ved en evt. aftale forventes det, at vandværkerne pålægges at erstatte minimum svarende til den forventede statslige model i BNBO-områderne. Det vil være særdeles uhensigtsmæssigt, hvis der arbejdes med flere forskellige erstatningsmodeller og erstatningsbeløb for det samme indgreb.</p>	<p>Forhandling med lodsejer om dyrkningsdeklarationer til begrænsning af udvaskningen af nitrat og/eller pesticider udføres af 'Foreningen Grundvandsamarbejde Aalborg' på vegne af vandværket. De berørte lodsejere får fuld økonomisk kompensation efter vejloven.</p> <p>Erstatningen fastlægges på baggrund af en konkret vurdering af værdinedgangen på ejendommen, eventuelle gener samt med baggrund i reglerne i miljøbeskyttelsesloven. Ved uenighed om erstatningens størrelse har lodsejeren mulighed for at påklage denne til taksationskommissionen og herefter overtaksationskommissionen. Statens erstatningsmodel vil blive taget med i betragtning.</p> <p>Af vejledning for indsatsplaner fremgår det: <i>"... Det er ligeledes en betingelse, at der har været forsøg på at opnå en</i></p>

			<p>frivillig aftale, før der udstedes et pålæg efter miljøbeskyttelseslovens § 26 a. Det er ikke et krav, at de pågældende forsøg har været udøvet af kommunalbestyrelsen selv, men de kan f.eks. være foranlediget af en almen vandforsyning. Miljøbeskyttelseslovens § 26 a kan anvendes, uanset at en grundejer erklærer sig villig til at indgå en aftale mod en nærmere angivet erstatningssum, hvis kommunen vurderer, at den fuldstændige erstatning for den pågældende rådighedsindskrænkning må antages at være lavere.”... ”Taksationsmyndighederne træffer afgørelse om erstatningens størrelse eller fordelingen af erstatningen i de tilfælde, hvor der ikke har kunnet opnås enighed mellem kommune og lodsejer, jf. miljøbeskyttelseslovens § 64 a.”</p>
1.4		Aalborg Kommune - i samarbejde med vandværket - bør prioritere frivillige aftaler som eneste middel til indgåelse af dyrkningsaftaler – hvilket vil sikre bedst mulige anvendelse af de økonomiske midler, der investeres i at fremtids sikre grundvandsressourcen (proportionalitet).	<p>'Foreningen Grundvandsamarbejde Aalborg' som på vegne af vandværket forhandler dyrkningsaftaler vil kontakte ejerne af de arealer, der ligger inden for beskyttelseszonerne med henblik på en forhandling om en frivillig aftale om grundvandsbeskyttelse. Hvis der ikke kan opnås en frivillig aftale på rimelige vilkår, vil Aalborg Byråd pålægge dyrkningsrestriktioner efter Miljøbeskyttelseslovens § 26a mod fuldstændig erstatning, for at opfylde målene i indsatsplanen, jf. Byrådets behandling (punkt 3) den 10. oktober 2011.</p> <p>I Aalborg Kommunes indsatsplaner sikres baggrunden for at de berørte parter kan opnå skattefritagelse, gennem Byrådets vilje til ekspropriation.</p>
2.	Miljøstyrelsen		
2.1		<p>En indsatsplan skal ifølge bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 4, indeholde en angivelse af i hvilket omfang, der skal gennemføres overvågning, og hvem, der skal gennemføre overvågningen.</p> <p>Miljøstyrelsen vurderer, at indsatsplanen lever op til de formelle krav i forbindelse med overvågning, da det i indsatsplanen fremgår tydeligt, hvilken overvågning, der skal gennemføres, og hvem, der skal gennemføre overvågningen. Det konkrete omfang af overvågningen kan dog med fordel præciseres yderligere.</p>	<p>Overvågningsprogrammet fastlægges af "Foreningen grundvandsamarbejde Aalborg" på vegne af det enkelte vandværk. Der gennemføres derfor en konkret vurdering fra år til år af hvad overvågningsprogrammet skal indeholde, herunder nye stoffer, der kan blive aktuelle at medtage i overvågningsprogrammet. På den måde overvåges udviklingen i grundvandskvaliteten bedst muligt.</p>
3.	Sulsted Stationsby Vandværk		
3.1		Sulsted Stationsby Vandværk understreger, at indsatsplanen er en rigtig god plan. Samtidig gør de opmærksomme på, at vandværket i indsatsplanen er kategoriseret som tæt by vandværk, og at vandværkets indsats er rettet mod kildepladszonen og udelukkende omhandler informationsindsatser. Vandværket kunne	<p>Hele Sulsted Stationsby Vandværks kildepladszone ligger i byområde. Der er derfor større risiko for, at Sulsted Stationsby Vandværk bliver forurenede af potentielle forureningskilder i det nuværende byområde i kildepladszonen end af arealanvendelsen på landbrugsjord eller ny byudvikling. Derfor gennemføres der ikke en indsats på landbrugsjord.</p>

		<p>godt tænke sig større fokus på beskyttelsen af det grundvandsdannende opland, da vandværket i dag indvinder vand med god kvalitet. Sulsted Stationsby Vandværk mener som minimum at det grundvandsdannende opland bør fremgå af indsatsplanen.</p>	<p>Kategoriseringen af de almene vandværker i Aalborg Kommune fremgår af Aalborg Kommunes Vandforsyningsplan. Sulsted Stationsby Vandværk er kategoriseret som tæt by vandværk, fordi hele kildepladszonen ligger i byområde. Vandværkets indsatser er derfor rettet mod indsatser i byområdet med henblik på at sinke eller forhindre mulige forureningskilder i at forurene vandværkets vandindvinding. Det er muligt, at meddele forbud mod brug af pesticider i BNBO.</p> <p>I det der ikke skal gennemføres en beskyttelse i det grundvandsdannende opland til Sulsted Stationsby Vandværk fremgår dette udelukkende via de udpegede indsatsområder, hvor der skal ske en indsats. Sulsted Stations By Vandværk har mulighed for selv af gennemfører frivillige aftale i det grundvandsdannende opland, hvis det finder det nødvendigt.</p>
4.	Agri Nord		
4.1		<p>Agri Nord konstaterer, at en meget stor del af de beskyttede områder i de fremlagte planer er markeret som pesticidfølsomt. Hvilket er i modsætning til, hvad den gældende pesticidfølsomhedskortlægning viser. Eftersom pesticidkortlægningen blandt anden er tænkt som en hjælp til indsatsplanlægningen, er det ikke loyalt over for kortlægningen, når Aalborg Kommune erklærer, at i alle indvindingsoplandene er grundvandsdannelsen stor, så følgelig er områderne pesticidfølsomme.</p> <p>Yderligere fremgår det af kommunens målsætninger for indsatsplanlægning, at i alle beskyttelseszoner er der en målsætning om, at der ikke må bruges pesticider. Denne kategoriske målsætning sætter kommunens skøn under en vidtgående regel.</p> <p>Der foreligger en politisk aftale om, at man vil friholde de boringsnære beskyttelsesområder for pesticider. Aalborg Kommune bør begrænse pesticidforbud i indsatsplanerne til de områder.</p> <p>Det er ikke forsigtighedsprincippet, der kan begrunde kommunens forbud. Forsigtighedsprincippet er knyttet til usikkerhed af fx videnskabelig art – hvis man ikke kan afvise en risiko; men der er ikke håndfaste beviser, kan forsigtighedsprincippet benyttes til at begrunde den løsning, der er sikrest for miljøet.</p>	<p>Jf. hørings svar under punkt 1.1.</p>

4.2		<p>Vi noterer os med tilfredshed, at mange af indsatsplanerne i denne høring ikke har nitratrestriktioner.</p> <p>Vi vil her gøre opmærksom på, at deklARATIONERNE påbyder dyrkning med permanent græs, brak eller skov til opfyldelse af deklARATIONEN. Mange steder vil denne drift give væsentlig mindre udvaskning end 25 mg pr. liter, hvorved deklARATIONERNE overimplementeres.</p>	<p>Det er op til det enkelte vandværk/grundvandssamarbejde, hvordan målsætningerne i indsatsplanen gennemføres. De restriktioner vandværkerne fastlægger i deklARATIONERNE tilpasses målsætningen i indsatsplanen, således at de svarer til en udvaskning på 25 mg nitrat/liter.</p> <p>DeklARATIONERNE skal sikre, at målsætningerne for nitrat overholdes. Det er en konsekvens af at indsatsplanerne og deklARATIONERNE skal sikre, at drikkevandskvaliteten på 50 mg nitrat/liter skal overholdes.</p> <p>Der er ingen mulighed for at styre, at der fra nogle arealer udvaskes mindre, end den enkelte lodsejer har lov til i forhold til deklARATIONERNE.</p>
4.3		<p>AgriNord anbefaler i øvrigt jordfordeling til virkeliggørelse af indsatsplanlægningen, så landbrugets produktion i videst muligt omfang kan opretholdes.</p>	<p>Jordfordeling er et værktøj til gennemførelse af indsatser i indsatsplaner. Det er op til det enkelte grundvandssamarbejde eller vandværk, hvorvidt jordfordeling anvendes som værktøj til gennemførelse af indsatsplanens målsætninger.</p>
5.	LandboNord		
5.1		<p>LandboNord ønsker særligt, at gøre indsigelse mod planerne om, at gennemføre indgreb (påbud) mod lovlig anvendelse af pesticider i "beskyttelseszoner", som rækker udover BNBO-områderne, hvor der ikke er et behov – altså hvor der ikke er et reelt og dokumenteret trusselsbillede for en forurening af grundvandsmagasinet. At Aalborg Kommune vælger at udlægge en større beskyttelseszone end BNBO er kritisabelt. Aalborg Kommune har indtil videre ikke kunnet redegøre for behovet for at udvide den pesticidfrie zone til 5 års transporttid fremfor 1 års transporttid, som BNBO er beregnet efter. Miljøbeskyttelsesloven giver Kommunerne mulighed for at indføre særlige restriktioner på anvendelsen af pesticider under særlige forhold.</p>	<p>Jf. hørings svar under punkt 1.1.</p>
5.2		<p>Hvor der alligevel vurderes behov for at gennemføre en indsats ift. pesticider eller nitrat, så appellerer vi til, at man i kommunen søger løsninger alene gennem anvendelse af frivillige aftaler med lodsejere. I en sådan aftale bør der tages hensyn til defigurerende arealer.</p>	<p>'Foreningen Grundvandsamarbejde Aalborg' som på vegne af vandværket forhandler dyrkningsaftaler vil kontakte ejerne af de arealer, der ligger inden for beskyttelseszonerne med henblik på en forhandling om en frivillig aftale om grundvandsbeskyttelse. Hvis der ikke kan opnås en frivillig aftale på rimelige vilkår, vil Aalborg Byråd pålægge dyrkningsrestriktioner efter Miljøbeskyttelseslovens § 26a mod fuldstændig erstatning, for at opfylde målene i indsatsplanen, jf. Byrådets behandling (punkt 3) den 10. oktober 2011.</p> <p>I Aalborg Kommunes indsatsplaner sikres baggrunden for at de berørte parter kan opnå skattefritagelse, gennem Byrådets vilje til ekspropriation</p> <p>'Foreningen Grundvandsamarbejde Aalborg' tager højde for defigurerende i</p>

			forbindelse med forhandlingerne med lodsejer.
5.3		Det synes ikke dokumenteret, at Aalborg Kommune i indsatsplanen har anvendt en passende balance mellem forsigtigheds- og proportionalitetsprincip i de foreslåede indsatser. Vi opfatter det sådan, at når man har en grænseværdi og denne er overholdt, så kan man ikke anvende forsigtighedsprincippet til at skærpe yderligere og indføre flere restriktioner.	Jf. høringsvar under punkt 1.2.
5.4		Hvis der skal ske et indgreb, skal det være nødvendigt og ske mod fuld erstatning. I indsatsplanen er der tale om at man vil forbyde brugen af lovligt godkendte pesticider. Ved en evt. aftale forventes det, at vandværkerne pålægges at erstatte minimum svarende til den forventede statslige model i BNBO-områderne. Det vil være særdeles u hensigtsmæssigt, hvis der arbejdes med flere forskellige erstatningsmodeller og erstatningsbeløb for det samme indgreb.	Jf. høringsvar under punkt 1.3.